

Erik Lindgren

Glimtar från den inledande perioden för ångbåtsposten i Ströms Vattudal i Jämtland

Innehåll

	sid
Förord	1
Inledning	3
Postlinjens ändpunkter	5
Skriftväxling utan resultat	7
Lägre pris ger resultat	15
Bättre landsvägspost	19

Häftet i den posthistoriska skriftserien tillverkas med hjälp av en enkel äldre ordbehandlare, inköpt i juli 1992, en ljuslåda för montering och en kopiator, allt av enklaste slag. Kopior görs i efterfrågat antal, oftast mellan fem och tio. Det är fråga om ett hantverk med risk för defekter av olika slag. Jag hoppas läsaren har överseende med eventuellt förekommande fel och accepterar min tanke att det framforskade materialet är viktigare än häftets utförande. Tidigare häften har tillverkats med hjälp av en Amstrad ordbehandlare, medan en skrivmaskin har använts för de allra äldsta, liksom till förlagorna för samtliga böcker under perioden 1981 - 1990.

Erik Lindgren

Copyright Erik Lindgren

Posthistorisk skrift 402

Förord

I min strävan att försöka berätta något om postens utveckling på svenska landsbygdsorter försökte jag till en början att gå fram häradsvis men upptäckter under forskningsförsök har övertygat mig om hur olämpligt det är att binda sig för något särskilt system. Därför har mina publikationer efter hand lämnat det ursprungliga mönstret, åtminstone vad gäller den geografiska utbredningen. Tillgången till arkivmaterial som grundlag har under de senaste sju åren varit den mest avgörande faktorn.

I de flesta fall har urvalet gjorts för geografiskt begränsade områden. Bara i några få fall har jag låtit ett ämne vara temat för ett häfte, t ex häftena nr 15, "Filateli i Postens cirkulär", nr 17, "Postorters namn som fort försvann", nr 18 "Ortnamn i postadresser" och nr 358, "Kuriösa brev".

Några läsare har uttalat önskemål om fler häften med ämnesinriktning. Jag har något förstrött gått genom grundanteckningarna för mitt arkiv för att undersöka om jag skulle kunna tillgodose sådana önskemål. Jag har då funnit bland annat att ångbåtstrafiken är ett för min del mycket försummat ämne. Visserligen har jag mera i förbigående berört några linjer, t ex Angelstad-Skeen och Ljungby-Hammeda i bok nr 1, men inte berättat några detaljer kring dessa eller andra postföringar som nämns i mina skrifter.

När jag nu försöker mig på ett häfte i detta ämne väljer jag ett geografiskt område som mina ögon kom att vila på av en slump när jag sökte efter material i Postens centralarkiv för minnesboken till verkets 350-årsjubileum. De nu tillgängliga handlingarna begränsas till en kort period på några år 1890-talet och får ses som ett exempel på problem som de postansvariga hade att brottas med när ångan skulle överta den mänskliga kraften för postbefordran under svåra förhållanden.

Jag har funnit det underliggande materialet i mina hittills obehandlade mappar om jämtländsk post. Dessa har jag kunnat komplettera något genom lån av material från Postmusei arkiv i det s k Palmrummet, som innehåller kopior av original från före detta poststyrelsens centralarkiv, numera förvarade i Riksarkivet. Det är alltså fråga om en ur ett större sammanhang utbruten berättelse.

De flesta uppgifterna är hämtade ur avskrifter från den del av de handlingar i Postens centralarkiv, varav det fanns kopior i Växjö till oktober 1995. Inledningsavsnittet innehåller dessutom uppgifter hämtade ur olika publikationer utgivna av poststyrelsen. I citat har jag moderniserat stavningen men inte gjort några ingrepp i texten. Även orternas namn återges i modern stavning.

För läsarnas synpunkter på detta häfte är jag tacksam. Växjö i augusti 2001.

Erik Lindgren
Blåbärsvägen 4
352 45 VÄXJÖ

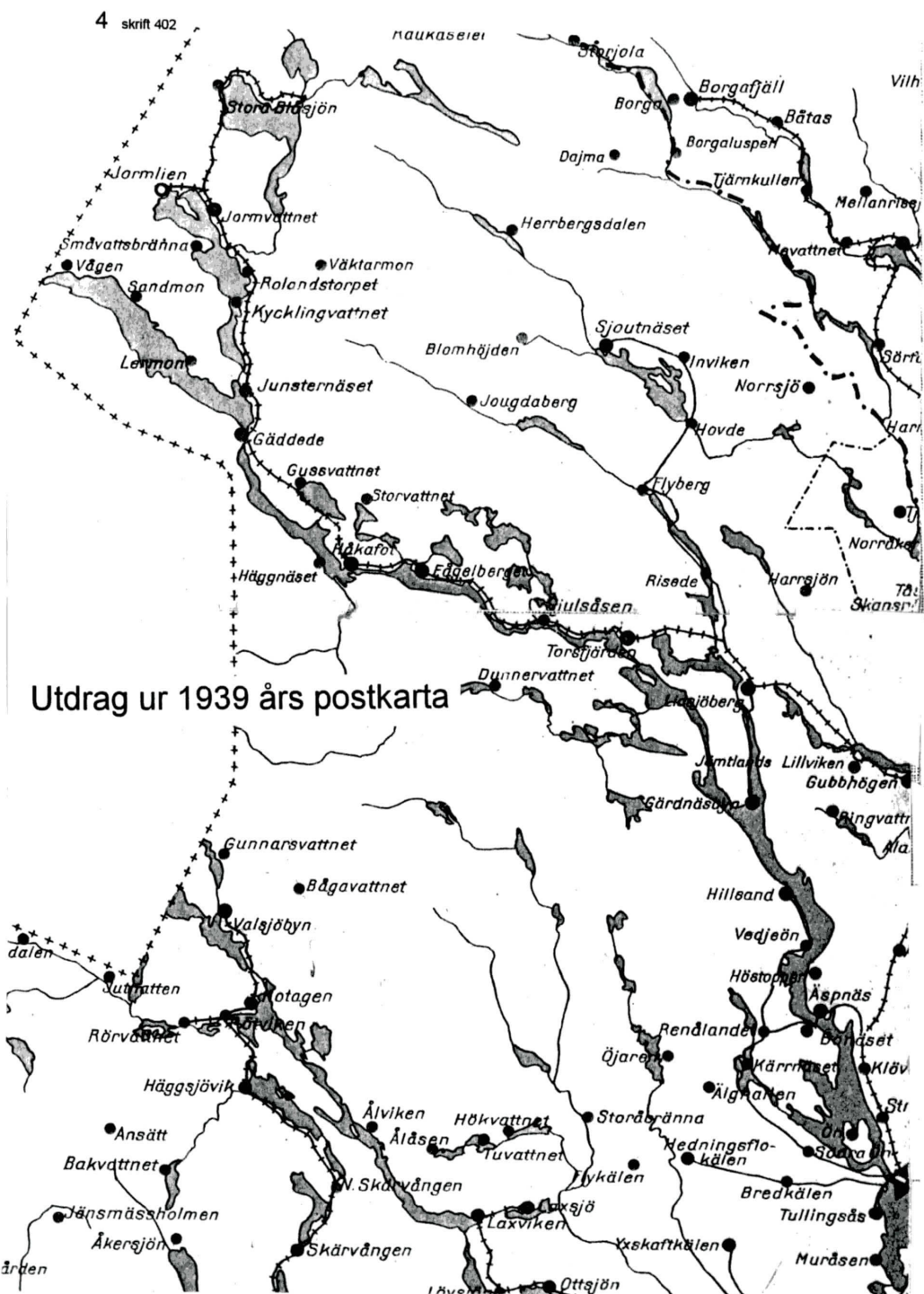
Inledning

Filatelitidskrifter har under årens lopp ägnat mycket utrymme åt ångbåtsposten och postverkets ledning har vid flera tillfällen funnit anledning att minnas denna institution. År 1983 firade man t ex 60-årsminnet för ångbåtspostexpedition nr 137 mellan Stockholm och Mariefred och i juni 1879 gick Waxholmsbolagets S/S Norrskär ut på en expedition från Strömkajen i Stockholm.

Går man ännu längre tillbaka kan man inte försumma 75-årsjubilet för Sveriges "Kungsled" Trelleborg-Sassnitz med postkupé 141 år 1974. På många håll i landet har det funnits anledning till motsvarande jubileumsfärder med nostalgisk klang. Åtskilliga skribenter har ägnat ångbåtarna stor uppmärksamhet, bland dem numera bortgångne läkaren och författaren Göran Adolfsson. Det finns också åtskilliga böcker i ämnet, alla tillgängliga för lån från Postmusei bibliotek.

Det kan därför synas förmätet av mig att komma in på ämnet, men som framgår av förordet är det detaljer som jag försöker få fram, enkla detaljer som kanske glöms i de stora sammanhangen. Det är också en förhållandevis sent tillkommen postföring som jag har valt att beröra. Ser man på den officiella statistiken över ångbåtspostexpeditioner, finner man t ex att det redan år 1886 fanns 52 sådana, en siffra som tio år senare hade stigit till 133.

Mitt val av en episod under den något udda ångbåtspostföringen i Ströms Vattudal ber jag mina läsare se som ett försök från min sida att fortsätta leta fram detaljer som skiljer sig från det vanliga, på sätt som jag valt att göra i boken "Humlegubbar" (nr 13 i litteraturserien).

Postlinjens ändpunkter

Under den fortsatta utbyggnaden under 1800-talet av det fasta postnätet inrättades bland åtskilliga andra också postuppsyningsmansplatserna i Ström och Gäddede den 1 april 1857. Om den i Ström har jag berättat kort i posthistorisk skrift 337. Den nordliga punkten för den samtidigt öppnade postlinjen d v s den i Gäddede har jag bara nämnt i posthistorisk skrift 215 i sammanställningen på sid 22-23.

Genom ett regeringsbeslut den 27 mars 1830 skapades åtskilliga nya postgångar samtidigt som flera postkontor inrättades. Under perioden 1826 - 1850 tillkom 30 nya fullständiga postkontor och många postföringslinjer av starkt varierande längd. Beslutet 1830 innebar i många fall att s k enkel postföring gjordes dubbel. Det betydde att frekvensen ökade från en till två turer per vecka.

Ett resultat av 1830 års beslut var den ovannämnda tillkomsten av postuppsyningsmansplatser. Ett fåtal postuppsyningsmän hade visserligen funnits tidigare, t ex i Väddö sedan 1686 och i Gaxa på Öland från ungefär samma tid. Båda hade bland annat med sjöposttrafiken att göra, den i Väddö från Finland och den i Gaxa från Gotland.

Bortsett från ett fåtal sådana undantag räknar vi emellertid postuppsyningsmansplatserna som tillkomna med början efter 1830 års beslut om förbättring av postnätet. Någon gång finner man i dokumenten benämningen "poststation" för en postuppsyningsmansplats. Detta förklarar också varför man i 1860 års regeringsbemyndigande till poststyrelsen om inrättande av poststationer på landsbygden använder uttrycket "ett nytt slag av poststationer".

Till de förhållandevis sena postuppsyningsmansplatserna hörde de i Ström och Gäddede. Båda inrättades den 1 april 1857, och den i Gäddede höjdes till poststation den 1 oktober 1865. Postuppsyningsmanstiteln ändrades då till poststationsföreståndare. Denne var folkskolläraren Erik Olof Granström, tillika ortens vice länsman. Hans årsarvode för bestyret med poststationen var ursprungligen 100 kr men det höjdes i juni 1875 till 150 kr.

En större höjning blev det i augusti 1890, då till 260 kr. Klockaren Märten Wassdahl hade tagit över befattningen som poststationsföreståndare.

Det var under Wassdahls tid som postångbåtstrafiken påbörjades i Vattudalen. Posttrafiken ökade snabbt, något som speglades i upprepade löneförbättringar för Wassdahl, 360 kr från april 1896 och 480 kr från 1902 års ingång med tillägg av 150 kr för posttransporterna.

När handlanden Lars Sandström blev poststationsföreståndare från 1905 års ingång, höjdes årsarvodet till 500 kr jämte 300 kr i biträdesanslag. Ytterligare förbättringar följde (540 kr i fast årsarvode från 1906 års ingång och 600 kr två år senare).

Även mindre förseelser kunde på den tiden leda till katastrofer för postfunktionärerna. Uttrycket "grov vårdslöshet i tjänsten" tillämpades när Sandström enligt poststyrelsens beslut den 16 maj 1916 fick frångå sitt kontrakt. Som vikarie insattes kommissionären Jonas Wiktor Wassdahl, som fick det följaktliga avtalet om fast befattning daterat nio dagar senare.

Åt följande förändringar i Gäddede och de under 1900-talets sista årtionde genomförda upprepade förändringarna av postanstalternas benämningar under huvudbegreppet serviceställen kan jag inte ge någon uppmärksamhet här men konstaterar att trafikunderlaget för posten i Gäddede grundade sig på omkring 600 hushåll år 1996 inklusive dem i Stora Blåsjön.

Under den period som omfattas av händelserna i detta häfte var Erik Olof Pettersson och Olof Theodor Lagergren ordinarie postmästare vid det överordnade postkontoret i Ström, den förstnämnde 1870-1897 och den sistnämnda 1897-1899. Lagergren var länge tjänstledig med bl a Knut August Boustedt som vikarie. Flera olika vikarier har skrivit de brev som delvis citeras.

Skriftväxling utan resultat

Protokollsutdrag från bolagsstämmor avslöjar befintligheten av tre olika företag för ångbåtsbefordran i Vattudalen år 1893, nämligen Ångslupsaktiebolaget Turisten i Ströms socken, med patron P Holm som styrelseordförande, Ångbåtsbolaget Ströms Vattudal i Ström också med patron P Holm som styrelseordförande samt Ångfartygs Akitebolaget Virgo i Ström med länsman Gärdin som styrelseordförande.

Postföringen mellan Ström och Gäddede sköttes sedan linjens tillkomst av enskilda personer, med vilka kontrakt hade upprättats av postverket. Den långa sträckan var uppdelad på olika avtal. Ett av dem avsåg delen från Ströms postkontor till Svaningen med två turer i veckan fram och åter.

Liksom på många håll i landet var det tävlan mellan olika intressenter att få avsluta postföringskontrakt. Så snart någon anmälde sitt intresse gjordes från postverkets sida undersökning om då givet anbud skulle bli fördelaktigt.

För Vattudalens del blev frågan intressant genom nedan återgivna brev till postinspektionen i Sundsvall.

*Ansökan af undertecknade för öfver-
tagandet af hela Föregående Postföringen mellan
en Ströms-Postkontor och Svaningen
2de gånger hvarje vecka, såväl sommar-
som vintertiden, emot det möjligast lågsta
priset eller ersättning af fjogstia (22) Kronor
för hvarje tur fram och åter; anhålles värde
Skriften. Ström och Gäddede d. 15de Septemb. 1893
Nils Andelson*

Postinspektionen remitterade det återgivna brevet till postmästaren i Ström för utredning. Den då tillförordnade chefen E Berg meddelade i sitt svar den 4 oktober 1893 att han hade fått vetskap "att ångbåtsbolaget Ströms Wattudal inom kort ämnat inkomma med anbud om övertagande av postföringen på hela linjen Ström - Gäddede, 3 gånger i veckan under seglationstiden juni - november till betydligt billigare pris än det nu utgående, samt att varken de nuvarande entreprenörerna å sträckan Ström - Svaningen, torparna Jöns Jönsson och Per Nilsson i Sva-ningen, eller Nils Andersson i Bredgård, som nu avgivit anbud, äro hugade att ombesörja postföringen under endast den återstående delen av året".

Postmästaren önskade därför att Nils Anderssons anbud inte skulle föranleda till någon åtgärd och att gångpostföringen på linjen Ström - Gäddede för den tid av året då ångbåtsbefordran inte skedde skulle förklaras ledig genom kungörelser i Ströms och Frostvikens kyrkor.

Postinspektör Uddo Zachrisson i Sundsvall remitterade ärendet åter till postkontoret i Ström "med uppdrag att snarast möjligt från ångbåtsbolaget Ströms Wattudal införskaffa och hitsända det i postmästarens skrivelse omhandlade anbud å övertagande av postföringen å hela linjen Ström-Gäddede under seglationstiden juni-september".

Bolaget skulle också tillfrågas om det ville åta sig postföringen med gående bud under den övriga delen av året. Detta föranledde ett sammanträde den 3 december 1893, gemensamt med styrelserna för de tre ångbåtsbolagen.

Ett transumt av sammanträdeprotokollet återges i förminskat faksimile på de båda följande sidorna. Av detta framgår bland annat styrelsernas tidigare fattade beslut att lämna anbud till pos-ten för postbefordran mellan Ström och Gäddede för tiden 1 juni - 30 november 1894. Med upphävande av detta beslöt man nu göra anbud för postföringen på samma sträcka med två turer i veckan i vardera riktningen under helt år mot 4100 kr,

Av protokollet framgår inte på vad sätt uppdraget skulle lösas under den tid då ångbåtarna inte kunde utnyttjas. Man får utgå från att de tre bolagen hade försäkrat sig om erforderliga underentreprenörer.

I ett gemensamt separat brev, daterat den 5 december 1893, bekräftade de tre bolagen det gjorda anbudet och begärde att få kontrakt för underskrifter. Tre dagar senare daterade tf postmästaren i Ström sin redovisning till postinspektionen i Sundsvall med viss komplettering som framgår av texten på sid 11.

Transumt

Protokoll, häruft via gemensamt sammanträde med styrelserna för ångfartygs Aktiebolaget Vega, Ångbåtsbolaget Ströms Wattudal och Ångslups Aktiebolaget Turisten i Ström den 3 December 1893.

L. D. Nävarande
 för Ångfartygs Aktiebolaget Vega
 Inspektör A. Berg
 Kanalarien A. Th. Selroos
 Kemmansejaren J. Strömgen och
 underutvecklade Gärdin.
 för Ångbåtsbolaget Ströms Wattudal
 Patron J. Holm
 Ångkonomen J. W. Holm och
 Postmästaren E. O. Petersson samt
 för Ångslups Aktiebolaget Turisten
 Patron J. Holm
 Kaptenen E. J. Easted och
 såsom suppleant underutvecklade Gärdin
 Efter antecknandet här af f. a. u. a. d. s. följande.

Sedan styrelserna förut beslutat att tillkomma Generalpoststyrelsen ingå med anbud å postbefordringen mellan poststambletterna i Ström och Gäddede för tiden från och med den 1 Juni till och med den 30 November nästinstående år, så beslöt nu styrelserna, med upphävande af

sitt förut fattade beslut, att hos Kungl. Generalpoststyrelsen göra anbud å postbefordringen mellan ofvannämnda postanstalt till tre nya gångrar i veckan i hvardera riksträngin under tretio år, räknade från den då postbefordringen kommer att öfverlämnas, emot en ersättning af 400 kronor

Styrelsen uppdraga åt sina verkstänare direktörer, Halm, Eastedt och under tecknad, att å styrelsens vägnar verkställa under 1894 på ofvan fattade beslut samt härmed upprätta kontrakt

Justeraats som ofvan
 A. Berg
 A. P. Selman
 J. Strömman
 J. Kärra
 J. Halm
 J. W. Halm
 E. O. Nilsson
 C. J. Eastedt
 Vidimeras:
 St. Persson E. Persson

Postexpeditören Knut August Boustedt, sedermera postmästare i Storvik, var nu tillförordnad chef i Ström. Han framhöll i sin redovisning, att om ångbåtsbolagens anbud antogs, skulle årskostnaden för postföringen till Gäddede minska med cirka 1000 kr. Denna beräknade besparing ville postinspektionen utnyttja till att täcka kostnaden för att höja frekvensen för postföringen. På en ny remiss svarade Boustedt att bolagen var villiga att befordra posten tre gånger i veckan. I detta brev uppgavs att bolagen begärde en ersättning å 1900 kr för den tredje turen, något som dock inte klart framgick av Boustedts svar.

Nu hade det blivit känt att postföringen möjligen skulle övergå till ångbåtsbolagen. Nils och Zakris Andersson skrev ett brev den 18 december 1893 till poststyrelsen och förklarade sig villiga att befordra posten hela sträckan Ström - Gäddede mot en ersättning av 3952 kr per år eller 38 kr för varje tur.

Ärendet hade dittills handlagts inom norra postdistriktet och var formellt okänt för poststyrelsen. Därifrån remitterades det Anderssonska brevet till postinspektionen i Sundsvall. En omständlig fortsatt behandling av ärendet blev följden, ytterligare komplicerad av att Zakris och Nils Andersson skrev på nytt till poststyrelsen den 21 januari 1894, ett brev som återges i förminskad faksimile på nästa sida.

Fler intressenter trädde fram och den 26 januari daterade Bengt Bengtsson, Jöns Jönsson och Per Nilsson ett anbud till poststyrelsen att för 38 kr per tur under den tid av året då ångbåtspostbefordran inte skulle äga rum. Vissa tecken (t ex brevutskriftens handstil) tyder på att det var dessa tre herrar som ångbåtsbolagen skulle anlita, när deras anbud på 4100 kr eventuellt blivit antaget.

Komplikationer, bl a med missförstånd av ett anbud, bidrog till att postinspektionen i sin redovisning till poststyrelsen den 6 mars 1894 föreslog bibehållande av det redan tillämpade postförings-systemet. Detta berodde bl a på att den av båtbolagen fordrade ersättningen föreföll "i jämförelse med vad ångbåtspostföring å andra linjer betingar, vara alltför hög".

Tyngst torde dock det faktum ha vägt, att de redan etablerade postförarna, J Jönsson, P Nilsson och B Bengtsson, förklarat sig villiga att forsla posten på linjen "mot en till trettio två kronor för dubbel färd nedsatt lega".

Beslutet att med denna justering förlänga kontraktet garderades med förbehållet att "Kungl. Styrelsen skall äga rätt att indraga ifrågavarande postföring under den del av året, då ångbåtspostbefordran å linjen kan komma att äga rum".

Lördag den 25 JAN 1894

N:o 794

Chungl. General Poststyrelsen
 9640 97. Stockholm
 Bil. den 1405
 Afskrif för den S. S. i nummer
 4372

Hv som inlämnat anbud
 på Postföringen emellan
 Ström och Gäddede hvilket
 anbud underligger det af
 Ångbåtsbolaget lemnade
 skinner det högst beynner-
 ligt att detta värt anbud
 ej kan antagas! hvarföre vi
 anset oss värdsamt böra
 vända oss till Høngb. G.
 Poststyrelsen med förfrågan
 om anbudningen. Postföringen
 är svårast under och är
 synnerhet hårt och vär
 då posten mura arkitas

en dissembellan och drap
 och vi är betydligt mycket
 tyngre hvarföre en
 betydlig lättad uppstår
 för sommaren! då man kan
 taga sig fram genom roddem
 samt derigenom återgå
 hvad man möjligt under
 vintern kan påbara!
 Och till följd af att detta
 får vi hos Høngb. G. G.
 värdsamt anhålla att spore
 på postföringen under
 sommaren

Ström den 21 Januari 1894

Lakris Andersson

Alf Anderson

Förgäves hade postmästaren i Ström vänt sig till ångbåtsbolagen med begäran att de skulle sätta ned anbudet för postföring under seglationsperioden från begärda 1900 kr (en del i begärd ersättning på 4100 kr för hela året). Deras vägran medförde att poststyrelsen i sitt beslut den 20 mars 1894 accepterade postinspektionens förslag att inte anlita ångbåtarna för postföring. Men nu fann ångbåts-bolagen plötsligt att de kunde sänka ersättningskravet från 1900 till 1700 kr. Telefonledes sände postmästaren i Ström detta besked till Ramsele telegrafstation, varifrån nedan återgivet telegram expedierades till poststyrelsen.

Journ. N ^o Exp. N ^o 21 N ^o 3560.		 TELEGRAM. 1897		Kongl. Generalpoststyrelsen. Inkom den 20 APR 1894			
		Poststyrelsen Stkblm					
KONGL. TELEGRAFVERKET.							
Lit B							
Klass	Infemadt i	Pl	Ord	Et	Datum	Kr.	Fr eller Sm
	Ramsele	83	13	94	194	4,35	
Egenstäm.	fr fr Ström						
<p>Ångbåtsbolagen nedlätta anbudet postföringen Ström Gäddede till 1700 kronor.</p> <p>1894 den 25 April anm. i Klipp. Edifedt. Oh up. svar</p> <p>2525 27</p> <p>25 April den 9640-97 1405</p>							
Tel. af		Exp. af					

Därmed skulle den nederst på sid 11 omnämnda garderingsklausulen ha kunnat komma väl till pass men andra komplikationer bidrog till att ångbåtspostföringen inte kunde påbörjas med juni månads ingång 1894. Dessutom ansågs den föreslagna nedsättningen inte vara tillräcklig. Den 19 oktober samma år fick postmästare Claes Theodor Sjöbäck i Östersund poststyrelsens uppdrag att utlysa entreprenadauktion och upprätta förslagskontrakt om postföringen för tiden från och med 1895.

Sjöbäck redovisade sitt uppdrag i ett brev till postinspektionen den 29 november 1894, ur vilket jag citerar följande:

"Vid sammanträffande med medlemmar av styrelsen för ångbåtarna i Ströms Vattudal erhöll jag det löfte, att bolagen skulle, mot en ersättning av 1100 kronor, övertaga postbefordringen under seglationstiden, vilken vanligen börjar omkring den 15 maj och slutar omkring den 15 november. Bolagen förbehålla sig dock härvid rätt att vid hastigt påkommande flottning ändra eller indraga någon tur, ett förhållande som dock läser ytterst sällan inträffa."

När postinspektör Uddo Zachrisson informerade poststyrelsen om detta den 3 december 1894 i samband med ett annat ärende, uppgav han sig vilja återkomma senare efter fortsatta förhandlingar "enär berörda ersättning anses för högt tilltagen". Den redan ifrågasatta jämkningen förutsattes således kunna gå längre.

Lägre pris ger resultat

I ett brev till poststyrelsen den 1 april 1895 meddelade postinspektör Zachrisson bland annat att efter åtskillig skriftväxling med de berörda ångbåtsrederierna i kostnadsfrågan "och sedan under inspektionerna till Ström har varit i tillfälle personligen avhandla detta ärende med ledamöter i styrelserna för ifrågavarande ångbåtar, hava bemälda styrelser numera nedsatt ovannämnda ersättningsanspråk till niohundra kronor för seglationsår, däruti inberäknat femtio kronor i årsarvode åt var och en av befäl-havarna för ångarna "Virgo", "Ströms Vattudal" och "Turisten", av vilka de två första alternerande trafikera sträckan Ström-Bågede och den sistnämnda sträckan Bågede-Gäddede, med åtagande att fortskaffa post tre gånger i veckan i vardera riktningen mellan förenämnda postanstalter samt att bestrida förekommande posttransporter emellan ångbåtarna och vederbörande postanstalter".

Postinspektören tillade att ett godtagande av anbudet skulle medföra en kostnadsminskning på ca 700 kr om året för postföringen. Postföringsfrekvensen skulle genom avtalet öka från två till tre postdagar per vecka. Om detta skrev postinspektören att den utsträckningen "visserligen icke anses vara av behovet påkallad för postförbindelserna mellan Ström och Gäddede, men ångbåtsrederierna hava velat åtaga sig den omhandlade postbefordringen endast under villkor, att densamma kommer att försig-gå med ångbåtarnas alla tre veckoturer".

Poststyrelsen beslöt den 6 april i enlighet med postinspektörens förslag. Båtposten tog sin början redan i maj 1895, till glädje för snart sagt de flesta men också till förgärlighet för dem som velat behålla den redan etablerade postgången.

En av dem som ville kritisera var August Granberg i Gäddede. Han skrev den 17 maj 1895 till poststyrelsen det brev som återges i faksimile på de två följande sidorna. Remisspaskriften visar, att poststyrelsen infordrade upplysningar i vanlig ordning. För sådana svarade postmästare Boustedt som kunde ge lugnande besked. De anmärkningar Granstedt gjorde, var baserade på dennes iakttagelser under föregående seglationsperioder.

Gäddede. ^{Konst. Konstl. 1895}

Inkom den 18 Maj 1895

Honorable General Poststyrelse Stockholm

Kommitteras till Postinspektören i

Då jag i det följande i den ^(se närliggande) ^(var) ⁽ⁱⁿ⁾ ^(lägg)
 och bevis finnas tillgängliga för jag att
 i all vördnad äskädlig göra den påtänpta
 Postbefordringen från Bågade till Gäddede
 med en liten angst benämnt turisten
 nämnde angst är gammal, och Brädd
 till det yttersta, Lagning och Lagningar
 i sändlighet, har varit på den samma
 under trinne är han nu har varit här
 Båden är öfrer ansträngt i hög för dett
 ända mål den krä är här, dels som Last
iragare Passagerare befodran, m. m.

män dett är ju besiktning i båden ^{präger} när väl,
 dett är sant män hvar för behöfs dä sä
många Reparationer under seglasten här,
 den ena Maskindelen Springer dä, den
 andra dä, öfrer ansträngt allt sammans
 och mången gång måste Båden ligga stilla,
 T. n° 820 värd

för Storm, och sådant trasel skall
 Postvärdet. anlita, dett enda säkra
 kommunikation som finnes hit
 till Gäddede, skall och så det öfrer
Tyras för minningslysa Pensioner,
 mig synes som att den som har
 praktat Posten i 7 års tid till allmän
hetens bitätenhet mig veterligt synes
 mig före dragas i stället för båttraslet
 jag vill bara nytt lys
 med största Stogasträng

August Granberg

* Norra Distriktet för kännedom och
 afgifvande af yttrande efter det nämnda
 upplysningar i omtalande händelse
 införskaffat. Stockholm och Konstl.
 Generalpoststyrelsen den 20 Maj 1895.

På befäring
 J. Grimme

Boustedt skrev i sitt svar den 6 juni 1895 bland annat att ångslupen under föregående år "på grund av propellerns sönderslagning måste inställa en tur. Att maskinen var bristfällig berodde därpå, att den blivit felaktigt insatt och ej på maskin-delarnas dåliga beskaffenhet. Då emellertid under innevarande seglation till befälhavare antagits en fackman, hava de förut befintliga bristerna försvunnit och - något som jag själv för ett par dagar sedan fått veta - båten betydligt förbättrats. Båten, egentligen byggd för transport av varor från Bågede till Gäddede och tvärtom, lämnar nödigt skydd åt den post som fraktas, varför jag anser intet vara att befara i den riktning, varpå A Granbergs skrivelse utgår. Slutligen må jag även omnämna, att efter vad jag hittills hört, befolkningen uppefter Ströms Vattudal och i Gäddede är mycket belåten med den snabba postbefordran som inträtt".

Sedan poststationsföreståndare Mårten Wassdahl i Gäddede i en särskild handling hade intygat att det var riskfritt att låta "Turisten" befordra post, svarade postinspektionen den 2 juli 1895 på poststyrelsens remiss, att då det av infortrade yttranden "torde få anses framgå, att Granbergs omdöme om ifrågavarande ångbåts beskaffenhet är överdrivet, och nämnde ångbåt lämnar nödigt skydd åt den därmed befordrade posten, förevarande anmälan måtte av Kungl. Styrelsen lämnas utan avseende".

I enlighet därmed beslöt poststyrelsen den 5 juli att ärendet inte skulle föranleda vidare åtgärd. Ångbåtspostföringen var i gång och under de följande åren rapporterade postmästaren i Ström direkt till poststyrelsen datum för start resp slut på seglationsperioderna. I cirkulärbihang återgavs dessa uppgifter.

Gäddede—Jormvattnet.			
(Från den 2 juli 1905.)			
S.	—	2,0	
		0,5	Gäddede poststation .....
		1,1	Junstornäset .....
		0,9	Kycklingvattnet .....
		0,5	Södra Jormvattnet .....
S.	8,0	—	Jormvattnets poststat. (Norra Jormvattnet) M.
		3,0	
			M. 6,0 —
			M. — 12,0

Postföringen å linjen ombesörjes af landt-brotfärare, som använder under vintern häst och åkdon samt under sommaren båt, men under den s. k. förfallstiden fortskaffar posten med gående bud.

Med tillkomsten av poststationen i Jormvattnet, formellt den 1 juli 1905, sträcktes postlinjen från Ström ut med delsträckan Gäddede-Jormvattnet, enligt denna tidtabell.

Med svart inringade tidangivelser avser "nattid" (mellan kl 18.00 och 06.00)

Bättre landsvägspost

Tack vare ångbåtsposten kunde befolkningen i Gäddede och utmed hela sträckan från Ström få posten tre gånger i veckan under seglationsperioden. Övrig tid av året fick man nöja sig med två turer. Ett försök att höja frekvensen till tre turer gjordes i framställningar 1901 och 1902 utan resultat.

Bättre gick det när kommunalstämman med Frostvikens sockenmän hade behandlat frågan den 26 april 1908. Kronolänsmannen Lars G Uhlin fick stämmans uppdrag att ingå till postmyndigheterna med ansökan i ärendet. Denne skrev till poststyrelsen den 11 maj 1908. Hans två sidor långa brev innehåller bl a följande passus:

"Under de senaste 10 åren har Frostvikens socken gått betydligt framåt, så har under den tiden socknen erhållit både läkare, apotek och sjukstuga och behovet av en bättre ordnad postgång har med varje år visat sig allt större. Frimärksförsäljningen vid Gäddede poststation har ock under den nämnda tiden fördubblats, detta oaktat ny poststation inom socknen öppnats i Jormvattnet, och ankommande post torde i än högre grad ökas".

Framställningen förstärktes av en petition den 21 maj, undertecknad av tio representanter för socknen. Under den följande remissbehandlingen meddelades flera upplysningar av värde för att framställningen skulle bli framgångsrik. Poststationsföreståndare Georges Mitchell i Äspnäs uppgav t ex att vägsträckan mellan Vedjeön och Strömsund nu kunde anses full trafikabel men för att säkra hjulfordons framkomst skulle "ytterligare arbete å nämnda vägsträcka under instundande sommar att nedläggas".

Poststationsföreståndare Lars Sandström i Gäddede uppgav i ett brev den 28 maj 1908 att framställningen om tre turer i veckan "kräver all sympati, för posten både till och från Gäddede har på de tre sista åren ökats ganska betydligt, och särskilt vad beträffar paketposten efter det befordringsavgiften för paket blev sänkt. Vid seglationens början våren 1907 ankom med första båt tolv fyllda paketpostsäckar".

Poststationsföreståndare Anna Larsson i Hillsand ville "på det bästa rekommendera förslaget. Angående vägen så vet jag av postföraren Nyman inhämtad kännedom att den är trafikabel med häst och åkdon, det övriga av sträckan Vedjeösundet och

Frostviksgränsen utom en sträcka av omkring en och en halv mil från Draganäs till Lindviken och en mindre vägsträcka mellan Svaninge och Thorsfjärden, där den måste bäras under värsta oförstiden. Enda sättet att få detta hinder undanröjt vore att förmå Svaningenborna att bekosta arbetet å denna vägsträcka".

Och det var just förbättringar av vägsträckorna som genomfördes under de närmast följande månaderna utöver vad som redan hade gjorts under tidigare år. I sin redovisning till poststyrelsen den 23 november 1908 av ärendet i sin helhet skrev postinspektionen i Sundsvall bl a följande:

"Huvudsakligen för erhållande av förbättrad postgång har befolkningen i de invid linjen belägna byarna under de senare åren låtit bryta och underhålla körväg å skilda sträckor mellan Strömsund och Gäddede. Sedan Gårdsnäs' bymän i anledning av poststations öppnande därstädes förbundit sig bryta körväg mellan Draganäs och Lindviken, kan posten å hela linjen numera ut-göras med användande av häst och åkdon under den tid, posten icke befodras med ångbåt.

Den nuvarande landsvägspostföringen mellan Strömsund och Gäddede kan icke anses fylla de berättigade anspråk, som allmänheten ställer på regelbunden postbefordran".

För tillämpning från 1909 års ingång beslöt poststyrelsen enligt postinspektionens förslag "att landsvägspostföringen å linjen Strömsund - Gäddede utsträcks till tre turer i veckan, fram och åter, samt utgörs med användande av häst och åkdon under hela den tid, ångbåtstrafik icke äger rum å Ströms Vattudal".

Åtskilliga förändringar har sedan dess inträtt i postnätet och ångbåtsposten försvann i takt med möjligheten att befordra landsvägspost snabbare. Diligens- och järnvägseran kom att medföra väsentliga förändringar över hela landet, inte blott i fråga om postens befordran utan också när det gäller postnätets utseende med ett allt större antal poststationer fram till andra världskrigets slut. Ett halvt sekel senare hade andra tankar lett till en förändring som få kunnat tänka sig när företrädarna för ångbåtarna i Ströms Vattudal kämpade för att få posten som kund.

Litteratur om svensk post- och samhällshistoria

Detta är en komprimerad sammanfattning. Komplet förtäckning med länsangivelser och prisuppgifter sänds utan kostnad efter hänvändelse till Erik Lindgren, Blåbärsvägen 4, 352 45 VÄXJÖ (Tel 0470-19354)

1. Kommunikation i gränsbygd (bok 176 sidor)
2. Kommunikation i Västbo (bok 192 sidor)
3. Posthistoria från Ljungby kommun (bok 144 sidor)
4. Kommunikation i Allbo (bok 224 sidor)
6. Kommunikation i Kinnevald (bok 112 sidor)
8. Kongaposten (bok 162 sidor)
9. Berättelser från glesbygd (bok 180 sidor)
10. Mitt i Småland (bok 96 sidor)
11. På post i Mo härad (bok 112 sidor)
12. Posten i Njudung (bok 176 sidor)
13. Humlegubbar (bok 176 sidor)
14. Tunalänspost (häfte 40 sidor)
15. På post i Norra Småland (bok 176 sidor)
- 53 Posthistoria från Rognäs
- 54 När posten kom till Ärnemark
- 55 Posthistoria från Vargbacken
- 56 Posten vid järnvägen Dalby-Björslölagård
- 57 Posthistoria från Helgebodaforors
- 58 Posthistoria från Kållands härad
- 59 Posthistoria från Karlsborgs kommun
- 60 Posthistoria från Kinne härad
- 61 Glimtar från posten i Väske
- 62 Posthistoria från Barne härad
- 63 Posthistoria från Åse härad
- 64 Posthistoria från Laske härad
- 65 Posthistoria från Frökinds härad
- 66 Posthistoria från Gudhems härad
- 67 Om post i Skövde kommuns landsbygd
- 68 Posthistoria från Töreboda kommun
- 69 Posthistoria från Gullspångs kommun
- 70 Posthistoria från en del av Mariestads kommun
- 71 Posthistoria från Ransbergs socken i Västergötland
- 72 Posthistoriska glimtar från Lunds kommun
- 73 Posthistoria från Tofteryds socken
- 74 Något om posten i Gårdslösa-trakten
- 75 Posthistoria från Valla socken på Tjörn i Bohuslän
- 76 Något om kortlivad post i Halland
- 77 Posthistoria från Asarums socken
- 78 Posthistoria från Sölvesborgs kommun
- 79 Posthistoria från Blekingekusten
- 80 Posthistoria från Fridlevstad, Hjortsberga, Ringamåla, Sillhövda och Öljuhult i Blekinge
- 81 Kortlivade postnamn i Uppland
- 82 Kortlivade postnamn i Västmanland
- 83 Några kortlivade postnamn i Östergötland
- 84 Poststationer vid Nordvästra stambanan
- 85 Kortlivad skånsk post, del 1 f d Malmöhus län
- 86 Kortlivad skånsk post, del 2 f d Kristianstads län
- 87 Posthistoria från Villands härad
- 88 Posthistoria från Möklinta socken och jvg Sala-Krylbo
- 89 Kortlivade postnamn i Gävleborgs län
- 90 Kortlivade postnamn i Kopparbergs län
- 91 Kortlivade postnamn i Jämtlands län
- 92 Kortlivade postnamn i norra Sverige
- 93 Posthistoria från Inlands Nordre härad
- 94 Posthistoria från Inlands Södre härad
- 95 Posthistoria från Tunge härad
- 96 Posthistoria från Lane härad
- 97 Posthistoria från Tanums härad
- 98 Posthistoria från Bullarens och Sörbygdens härader
- 99 Posthistoria från Kville härad
- 100 Ersatt med nr 200, med ett mera fullständigt register
- 101 Något om posten vid järnvägen Tingsryd-Bredåkra
- 102 Något om posten i RÅÅ
- 103 Posthistoria från Rydaholms socken
- 104 Anteckningar om posten i Tving
- 105 Om posten i trakten av Synnerby
- 106 Om posten i Sexdrega pastorat

Alla härefter avser småskrifter, 20 - 50 sidor

- 16 Filateli i postens cirkulär under 150 år
- 17 Postorters namn som försvann
- 18 Ortnamn i postadresser
- 19 Ortnamnrevisionen 1939
- 20 Något om posten vid järnvägen Stockholm-Uppsala
- 21 Något om posten utmed Dala-Hälsinglands järnväg
- 22 Något om posten utmed Gävle-Ockelbo järnväg
- 23 D:o Dala-Ockelbo-Norrunds järnväg
- 24 D:o Gävle-Dala järnväg
- 25 D:o statsbanan Karlberg-Värtan
- 26 D:o Uppsala-Gävle järnväg
- 27 D:o Norrländska tvärbanan Sundsvall - Storlien
- 28 D:o Norra Stambanan
- 29 D:o Byvalla - Långshyttan
- 30 D:o statsbanan Mellansel - Ömsköldsvik
- 31 Posthistoria från Forsheda
- 32 Posthistoria från Kåkindes härad
- 33 Kortlivade postnamn i Örebro län
- 34 Posten vid Nora-Karlskoga och Vikem-Möckelns järnvägar
- 35 Posten vid järnvägarna Strömtorp - Otterbäcken och Gullspång - Torved
- 36 Posten vid järnvägen Hässleholm - Kristianstad
- 37 Posten vid järnvägen Hässleholm - Veinge
- 38 Posten vid järnvägen Eslöv - Kristianstad
- 39 Posten vid järnvägen Kristianstad - Brösarp
- 40 Posten vid järnvägen Lund - Harlösa
- 41 Posten vid järnvägen Ystad - Sankt Olof
- 42 Posten vid järnvägen Brösarp - Ystad
- 43 Litet om posten vid Inlandsbanan
- 44 Något om posten i Handbörds härad
- 45 Något om posten i Norra Møre
- 46 Posten vid järnvägen Norrköping - Arkösund
- 47 Glimtar från posten i Södra Möckleby (Degerhamn)
- 48 Posthistoria från Julia-trakten
- 49 Posthistoria från Vedens härad
- 50 Posten vid Krösnabanan (Älmeboda-Nättraby)
- 51 Posthistoria från Ronneby
52. Om posten vid Blekinge kustbanan

- 107 Något om posten i Listerby socken
 108 Om posten i Södra Kind
 109 Om posten i Madesjö
 110 Om posten i Västra Eds pastorat
 111 Om posten i Gärdserums pastorat
 112 Om posten i Gamleby och Överums pastorat
 113 Posten vid järnvägen Malmö - Genarp
 114 Posten vid järnvägen Limmared - Holsijunga
 115 Om posten i Svenljunga pastorat
 116 Om posten i Kind vid gränsen till Småland
 117 Om posten i Olofströms kommun
 118 Om posten vid Västra Centralbanan
 119 Posten i trakten av Kvånum
 120 Om posten i Bjuvs kommun
 121 Posten i Varola, Vårsås och Mofalla i Västergötland
 122 Om posten i Fröjered's pastorat
 123 Poststationer vid järnvägen Uddevalla-Herrljunga
 124 I Sydost; posthistoria från Östra härad i Blekinge
 125 Om posten i Hällaryds pastorat
 126 Posten vid smalspåret Växjö-Västervik
 127 Posthistoria från Söderåkra
 128 Posten i Arby pastorat
 129 Posten i Vintrosa pastorat
 130 Posten i Högsby pastorat
 131 Posten i Höks härad
 132 Landsbygdspost i Skara kommun
 133 Posthistoria från Ore socken
 134 Aspelandspost
 135 Poststationer vid järnvägen Bränninge - Väderstad
 136 Om post i Ovanåkers kommun
 137 Om posten i Hästveda och Stoby pastorat
 138 Posthistoria från Förslövs och Hjälmarps pastorat
 139 Posten vid järnvägen Norrköping - Valdemarsvik
 140 Posthistoria från Vilske härad
 141 Om post vid järnvägen Jönköping - Gripenberg
 142 Posthistoria från Alingsås kommun
 143 Posthistoria från Bollebygds härad
 144 Posthistoria från Vättle härad i Västergötland
 145 Posthistoria från Kinnefjärdings härad
 146 Landsbygdspost i Stranda härad
 147 Posthistoria från Saleby pastorat och Jungs socken
 148 Posthistoria från Vårgårda kommun
 149 Posthistoria från Malma socken i Västergötland
 150 Posthistoria från Viste härad
 151 Posthistoria från Ale härad
 152 Posthistoria från Skurups kommun
 153 Posten vid järnvägen Malmö - Ystad
 154 Posten vid järnvägen Böringe - Östratorp
 155 Om post i Norra Härene socken
 156 Posten vid järnvägen Borås - Ulricehamn
 157 Posten vid järnvägen Malmö - Simrishamn
 158 Kortlivade poststationer i sydöstra Skåne
 159 Posten vid järnvägen Kristianstad - Älmhult
 160 Kortlivad post på Gotland
 161 Några poststationer i Norra Tjust
 162 Posthistoria från Klippans kommun
 163 Posthistoria från Kärda
 164 Landsbygdsppost vid Mariestad - Kinnekulle järnväg
 165 Posten vid järnvägen Hästveda - Karpalund
 166 Landsbygdspost i södra Tjust
 167 Posthistoria från Habo och Mullsjö kommuner
 168 Posthistoria från Tidaholms kommun
 169 Posthistoria från södra Mark
 170 Posthistoria från nordvästra Mark
 171 Posthistoria från nordöstra Mark
 172 Poststationer vid järnvägen Älmhult - Sölvesborg
 173 Posthistoria från Arnäs' socken
 174 Landsbygdspost vid jvgn Trollhättan - Nossebro
 175 Posthistoria från Valbo härad i Dalsland
 176 Posthistoria från Tierps kommun
 177 Posthistoria från Vette härad i Bohuslän
 178 Posthistoria från Sevede härad i Kalmar län
 179 Kortlivad sömrländsk post, del 1
 180 Kortlivad sömrländsk post, del 2
 181 Om posten vid järnvägen Kilafors - Söderhamn
 182 Kortlivade småländska postnamn
 183 Kortlivade postnamn i Värmland
 184 Posthistoria från Harjagers härad
 185 Kortlivade postnamn i Västergötland
 186 Om posten i Nordmarks socken i Färnebo härad
 187 Om posten vid Norbergs järnväg
 188 Om posten vid järnvägen Eslöv - Ystad
 189 Posthistoria från Torsås' pastorat i Kalmar län
 190 Något om posten vid Nordmark - Klarälvens järnväg
 191 Om posten vid Karlstad - Munkfors' järnväg
 192 Posten vid Skåne - Smålands järnväg, södra delen
 193 Posthistoria från Ljungby socken i Kalmar län
 194 Om posten i Byarums, Åkers och Kävsjö socknar
 195 Posthistoria från Fryele, Gällaryds och Hagshults socknar i Jönköpings län
 196 Om posten i Hångar, Tännö och Voxtorps socknar
 197 Om posten vid järnvägen Örebro - Svartå
 198 Posthistoria från Karlslunda pastorat
 199 Posthistoria från tolv orter i Södra Møre härad
 200 Guide för post- och samhällshistoria från mer än 4000 orter
 201 Något om posten i Robertsfors kommun
 202 Något om posten på Västra Orust
 203 Posthistoria från Sotenäs kommun
 204 Posthistoria från Östra Orusts härad
 205 Posthistoria från Flundre härad
 206 Om posten vid Mellersta Östergötlands järnväg
 207 Posthistoria från Redvägs härad
 208 Posthistoria från Ås härad
 209 Posthistoria från Gärdslösa pastorat
 210 Posthistoria från Glömminge och Torsslunda pastorat
 211 Posthistoria från Mörbylånga pastorat
 212 Posthistoria från Södra Möckleby pastorat
 213 Posthistoria från Köpings pastorat på Öland
 214 Posthistoria från Högy pastorat på Öland
 215 Postutspyningsmansplatser
 216 Om posten vid Gotlands järnvägar. 1878 års linjedet
 217 D:o. fortsättningen av 1878 års linjedet
 218 Något om posten i Nässjötrakten
 219 Om posten vid och omkring järnvägen Visby - Lärbo
 220 Något om Postens historia på Tjörn
 221 Något om postens utveckling i Gäsene härad och angränsande socknar i Älvsborgs län

- 222 Posthistoriska glimtar från Gällivare kommun
 223 Något om posten vid järnvägen Frövi - Ludvika
 224 Något om posten vid Malmö - Kontinentens järnväg
 225 Något om posten på Stångensåset
 226 Om posten vid jvgn Malmö - Vellinge - Trelleborg
 227 Posthistoria från Öckerö kommun
 228 Posthistoria från Bankekinds härad
 229 D:o Inlands Fräkne och Inlands Torpe härader
 230 Posthistoriska glimtar från Arjeplogs kommun
 231 Posthistoria från Säffle
 232 Posthistoria från norra Gotland
 233 Om posten vid jvg:na Sliite - Klintehamn - Hablingbo
 234 Gotländsk utpost i öster
 235 Posthistoria från Östervåla pastorat
 236 Något om posten vid jvgn Göteborg - Borås
 237 Posthistoria från Laxå kommun
 238 Posthistoria från Hallsbergs kommun
 239 Posthistoria från Fjäre härad
 240 Posthistoria från Värmlandsnäs
 241 Posthistoria från Visnums härad
 242 Posthistoria från Silleruds socken
 243 Posthistoria från Årstads härad
 244 Posthistoria från Faurås härad
 245 Posthistoria från Nordmarks härad
 246 Posthistoriska glimtar från Resele socken
 247 Posthistoriska glimtar från Kils socken i Värmland
 248 Posthistoriska glimtar från Jösse härad
 249 Något om posten vid Östra Värmlands järnväg
 250 Posthistoria från Färnebo härad
 251 Posthistoria från Fryksdals härad del 1
 252 D:o. del 2 (postanstalter öppnade efter år 1875)
 253 Posthistoria från Älvdals härad
 254 Om posten vid Lelångenbanan
 255 Posthistoria från Vedbo härad i Dalsland
 256 Posthistoria från Tösbo härad i Dalsland
 257 Posthistoria från Grums härad i Värmland
 258 Posthistoria från Gillbergs härad
 259 Posthistoria från Leksands kommun
 260 Posthistoria från Nordals härad i Dalsland
 261 Posthistoria från Nyeds, Våse och Ölme härader
 262 Posthistoria från Sundals härad i Dalsland
 263 Posthistoria från Sätters kommun i Dalarna
 264 Posthistoria från Gagnefs kommun i Dalarna
 265 Posthistoria från Forshälla och Resteröds socknar
 266 Posthistoriska anteckningar från Hisingars härader
 267 Posthistoria från Kinda härad
 268 Posthistoria från Bråbo och Lösings härader
 269 Posthistoria från Valkebo och Vifolka härader
 270 Posthistoria från Dals och Lysings härader
 271 Posthistoria från Göstrings härad
 272 Posthistoria från Aska och Bobergs härader
 273 Posthistoriska anteckningar från Gullbergs härad
 274 Posthistoria från Memmings och Åkerbo härader
 275 Posthistoria från Finspångs läns härad
 276 Posthistoria från Hammarkinds härad
 277 Posthistoria från Hanekinds härad
 278 Posthistoria från Ydre härad
 279 Posthistoria från Skärkinds härad
 280 Något om posten vid järnvägen Hudiksvall - Bergsjö

- 281 Något om posten vid Vimmerby - Ydre järnväg
 282 Något om posten vid järnvägen Örebro - Norrköping
 283 Något om posten vid Östra stambanan
 284 Något om posten vid järnvägen Järna - Åby
 285 Något om posten vid Krylbo - Mjölby
 286 Något om posten vid Köping - Hulås järnväg
 287 D:o vid järnvägen Köping - Uttersberg - Riddarhyttan
 288 Något om posten vid Östra Centralbanan
 289 D:o Norsholm - Åtvidaberg - Västervik
 290 Något om posten vid Sala - Gysinge - Gävle järnväg
 291 Något om posten vid Falkenbergs järnväg
 292 Något om posten utmed Varberg - Åtrans järnväg
 293 D:o Kinnared - Fegens och Fegen - Åtrans järnväg
 294 D:o Runhällen - Enköpings järnväg
 295 D:o Härmösand - Sollefteå järnväg
 296 Något om posten utmed Rimbo - Sunds järnväg
 297 Något om posten utmed Upsala - Lenna järnväg
 298 D:o Stockholm - Rimbo och Södra Roslags kustbana
 299 D:o jvgn Dannemora - Harg och Faringe - Gimo
 300 Post-i-butik
 301 Något om posten vid järnvägarna Limesforsen - Brintbodarne och Vansbro - Malung
 302 Något om posten vid järnvägen Säma - Limesfors
 303 Något om posten vid Norra Södermanlands järnväg
 304 Något om posten vid Mellersta Södermanlands jvg
 305 Något om posten vid Stockholm - Nynäs järnväg
 306 Något om posten vid jvgn Helsingborg - Ängelholm
 307 D:o Åstorp - Mölle och dess närhet
 308 D:o Flen - Oxelösund och dess närhet
 309 D:o Kolbäck - Flen och Rekarne - Valskog
 310 Något om posten vid Västra Stambanan, del 1
 311 Något om posten vid Västra Stambanan, del 2
 312 Något om posten vid jvgn Billesholm - Landskrona
 313 Något om posten vid järnvägen Eslöv - Klippan
 314 Något om posten vid järnvägen Eslöv - Helsingborg
 315 Något om posten vid jvgn Helsingborg - Häsleholm
 316 Något om posten vid jvgn Ängelholm - Landskrona
 317 D:o Väst kustbanan, delen Malmö - Åstorp
 318 D:o Väst kustbanan, delen Ängelholm - Halmstad
 319 D:o Väst kustbanan, delen Halmstad - Varberg
 320 D:o Väst kustbanan, delen Varberg - Göteborg
 321 D:o Stockholm-Västerås-Bergslagens jvgar, del 1
 322 D:o Stockholm-Västerås-Bergslagens jvgar, del 2
 323 D:o Stockholm-Västerås-Bergslagens jvgar, del 3
 324 D:o Mora - Älvdalens järnväg
 325 D:o Falun - Rättvik - Mora järnväg
 326 D:o Falun - Västerdalens järnväg
 327 Något om posten vid stambanan gm övre Norrland delen Bräcke - Långsele
 328 D:o. delen Långsele - Anundsjö
 329 D:o. delen Anundsjö - Vännäs
 330 D:o. delen Vännäs - Jörn
 331 D:o. delen Jörn - Boden
 332 Något om posten vid järnvägen Hoting - Långsele
 333 Något om posten vid järnvägen Storuman - Hällnäs
 334 Något om posten vid jvgn Nässjö - Oskarshamn
 335 Något om posten vid Stockholm-Saltsjöns järnväg
 336 D:o närmast Helsingborg-Råå-Ramlösa järnväg
 337 Något om posten i Ströms socken i Jämtland

- 338 Något om posten vid järnvägen från Växjö via Tingsryd till Blekingegränsen
- 339 Något om posten vid bohusslänska längdbanan
- 340 Något om posten vid Bergslagemas järnvägar
- 341 Om postens historia i Enköpings kommun
- 342 Posthistoria kring järnvägen Halmstad - Värnamo
- 343 Något om posten vid järnvägen Kävlinge - Sjöbo
- 344 Posten vid järnvägen Halmstad - Bolmen
- 345 Om posten i Viske härad
- 346 Om posten i Himle härad
- 347 Om posten i Kvibille, Skayböke, Slättåkra, Steninge och Tylösand
- 348 Postfolkets vedermödor på 1800-talet
- 349 Posten vid järnvägen Höör - Hörby och dess närhet
- 350 Posten vid järnvägen Lund - Trelleborg
- 351 Posten vid S:a stambanan, del Malmö - Hässleholm
- 352 D:o, delen Hässleholm - Nässjö
- 353 D:o, delen Nässjö - Falköping
- 354 Posten vid Skåne-Smålands järnväg, norra delen
- 355 Posten vid järnvägen Borås - Alvesta
- 356 Posten vid järnvägen Vislanda - Bolmen
- 357 Posten vid järnvägen Vislanda - Karlshamn
- 358 Några kuriösa brev
- 359 Posten vid järnvägen Rydsgård - Trelleborg
- 360 Posten vid järnvägen Ängelholm - Klippan
- 361 Posten vid järnvägen Alvesta - Karlskrona
- 362 Posten vid järnvägen Kalmar - Karlskrona
- 363 Posten vid järnvägen Berga - Kalmar
- 364 Posten vid järnvägen Ystad - Skivarp
- 365 Posten vid järnvägen Värnamo - Nässjö
- 366 Posten vid järnvägen Nässjö - Kalmar
- 367 Posten vid järnvägen Hudiksvall - Ljusdal
- 368 Posten vid järnvägen Landskrona - Kävlinge - Lund
- 369 Posten vid järnvägen Mönsterås - Fagerhult
- 370 Posten vid järnvägen Emmaboda - Kalmar
- 371 Posten vid järnvägen Oskarshamn - Älgshultsby
- 372 Posten vid Östra Värends järnväg
- 373 Posten vid järnvägen Sävsjö - Måilla station
- 374 Posten vid järnvägen Jönköping - Vaggeryd
- 375 Posten vid järnvägen Sölvesborg - Hörviken
- 376 Posten vid järnvägen Torsås - Gullaboby
- 377 Posten vid järnvägen Uppsala - Enköping
- 378 Posten vid Ostkustbanans södra del
- 379 Posten vid järnvägen Bastuträsk - Skelleftehamn
- 380 Posten vid järnvägen Lysekil - Munkedal
- 381 Posten vid Malmbanan (södra delen)
- 382 Posten vid Malmbanan (norra delen)
- 383 Posten vid järnvägen Skara - Timmersdala
- 384 Posten vid Säfsnäs Jernväg
- 385 Postmästaröden i anslutning till Södra stambanan
- 386 Om och kring några postkontor i Färs härad i Skåne
- 387 Posthistoria från Viste härad i Jönköpings län
- 388 Posthistoria från Tvetå härad i Jönköpings län
- 389 Något om posten i Gärdås härad i Skåne
- 390 D:o på landsbygden i f d Kristianstads län
- 391 D:o på landsbygden i f d Malmöhus län
- 392 Posthistoria från några lantpostkontor i Dalarna
- 393 Om posten i Muonioniska och dess omgivning
- 394 Postforskarhjälp. 1) Arkivnummer tiden 1860-1880
- 395 Något om tidig lantbrevbäring i Stockholms län
- 396 Något om posten i Grödinge och Turinge (B län)
- 398 Posthistoriska glimtar från Rätan i Bergs k:n (Z län)
- 399 Kronobrevbäringspoststationer i Jämtland
- 400 Bokstavsregister för 4 400 omskrivna postorter
- 401 Trettio år på 1800-talet kring Vrigstad och Sävsjö

Åtskilliga av dessa skrifter har tillkommit på grund av förfrågningar från mina läsare. Om Du har något speciellt önskemål, skriv till mig, så skall jag undersöka, om jag kan hjälpa Dig med någonting trots att jag inte längre har tillgång till något omfattande arkiv. Din kontakt med mig kan eventuellt leda till ett nytt häfte i serien.

Erik Lindgren, Blåbärsvägen 4, 352 45 VÄXJÖ